

## ประวัติ

### ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา



**เกิด :** ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๓

#### **ครอบครัว :**

บิดาชื่อชลวิทย์ แย้มนัตตา

มารดาชื่อซ้อย แย้มนัตตา

สมรสกับ น.ส.ศรีสอางค์ พิภพเจียม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่จังหวัดตาก

มีบุตร ๑ คน คือ เด็กชายปิยศักดิ์ แย้มนัตตา

#### **การศึกษา :**

- เรียนจบประถม ๔ โรงเรียนศึกษานารี ได้ทุนกระทรวงศึกษาธิการ ประเภทเรียนดี เข้าศึกษาต่อใน  
โรงเรียนรัฐบาล คือ โรงเรียนมัธยมวัดสุทธิวราราม ชั้น ม.๑-ม.๔

- เรียนที่ โรงเรียนสวัสดิ์อำนาจเวทย์ ม.๔-ม.๕

- เลิกสงครามโลกครั้งที่สอง เรียนต่อที่ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ม.๕ ถึง ม.๘ (เตรียมอุดม  
ปีที่ ๒ แผนกอักษรศาสตร์)

- จบชั้น ม.๘ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้คะแนนเป็นที่ ๕ ของนักเรียนทั่วประเทศ

- เข้าศึกษาต่อที่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จบปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๔๙๖
- ได้ประกาศนียบัตรวิชาครูมัธยม (พ.ม.) พ.ศ. ๒๔๙๙
- ออกเป็นครูสอนภาษาไทย-อังกฤษ-ฝรั่งเศส และประวัติศาสตร์ที่ โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๖-๒๕๐๑
- เข้ารับราชการเป็นอาจารย์ตรีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๑ สอนภาษาไทยและภาษาบาลี
- พ.ศ. ๒๕๐๔ สอบชิงทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัย Pennsylvania สหรัฐอเมริกา
- จบ M.A. ทาง Oriental Studies พ.ศ. ๒๕๐๗
- จบ Ph.D. ทาง Oriental Studies พ.ศ. ๒๕๑๔

### **การรับราชการ :**

เป็นอาจารย์ตรี พ.ศ. ๒๕๐๔ จนถึง รองศาสตราจารย์ระดับ ๙ เกษียณอายุราชการ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ มีอายุราชการ ๓๖ ปี

เป็นอาจารย์ภาษาไทยมานาน ๓๘ ปี

สอนภาษาไทยระดับปริญญาตรี โท และเอก และสอนภาษาบาลี-สันสกฤตระดับปริญญาโท ในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เป็นหัวหน้าภาควิชาภาษาไทย ๒ สมัย รวม ๘ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๔ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๒

### **ตำแหน่งพิเศษ :**

๑. อาจารย์พิเศษในมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒. กรรมการประเมินผลงานทางวิชาการ เพื่อเลื่อนขั้นเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยมหิดล และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ
๓. ราชบัณฑิตประเภทวรรณศิลป์ สาขาวิชาวรรณกรรมร้อยกรอง
๔. ที่ปรึกษาการใช้ภาษาไทยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๕. กรรมการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยของราชบัณฑิตยสถาน
๖. กรรมการทำพจนานุกรมศัพท์วรรณคดีไทยของราชบัณฑิตยสถาน
๗. กรรมการวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยของราชบัณฑิตยสถาน
๘. อนุกรรมการวางหลักเกณฑ์การเขียนทับศัพท์ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
๙. เลขานุการสำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน

## ผลงานทางวิชาการ :

๑. เป็นประธานอบรมครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ ตามนโยบายการให้บริการทางวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นเวลา ๖ ปี ติดต่อกันตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๘-๒๕๓๓
๒. เผยแพร่ความรู้ทางภาษาไทยแก่สื่อมวลชน ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ ปาฐกถา และพิมพ์บทความในวารสาร ๗๐๐ ปี ลายสีโท และในโอกาสอื่น ๆ
๓. ปาฐกถาทางวิชาการเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดีไทย บาลีและสันสกฤตในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ วิทยาลัยครู และโรงเรียนรัฐบาล
๔. รวบรวมบทความวิชาการทางภาษาและวรรณคดีไทย รวมเล่มตีพิมพ์แล้ว ๓ เล่ม คือ ศักดิ์ศรีนิพนธ์ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ศักดิ์ศรีวรรณกรรม (พ.ศ. ๒๕๑๗) และวรรณวิทยา (พ.ศ. ๒๕๓๔)
๕. อธิบายคำในสารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ประมาณ ๘๐ คำ
๖. อธิบายคำในสารานุกรมไทยฉบับเยาวชน ของราชบัณฑิตยสถานประมาณ ๒๐ คำ
๗. “ภาษาไทย ๕ นาที” ประมาณ ๒๕๐ ตอน มอบให้สถานีวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

## งานแปล :

๑. แปลวรรณกรรมสันสกฤต เป็นพากย์ไทยลงพิมพ์ในสตรีสารประมาณ ๑๐๐ กว่าเรื่อง
๒. แปลประวัติศาสตร์จีนฉบับสังเขป
๓. แปลวรรณกรรมบางเรื่องของรพินทรนาถ ฐากูร

## รางวัลเกียรติยศ :

๑. รางวัลพระเกี้ยวทองคำของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี ๒๕๓๔
๒. เกียรติบัตรเชิดชูเกียรติผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๔
๓. รางวัลเชิดชูเกียรติครูภาษาไทยดีเด่นประเภทอุดมศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๒
๔. รางวัลชนะเลิศประกวดเรียงความของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒ ปีซ้อน พ.ศ. ๒๕๔๔ และ ๒๕๔๕
๕. รางวัลชนะเลิศประกวดเรียงความงานพระราชินีพนธ์ประเภทร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พ.ศ. ๒๕๔๔
๖. รางวัลชนะเลิศแต่งคำประพันธ์งาน “วันแม่” ปีแรก ของกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๔๒
๗. รางวัลชนะเลิศแต่งโคลงประเภทปฏิภาณกวีในงานฉลองรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

บรรณานุกรมผลงานของ  
ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา

ผู้รวบรวม : ไกลรุ่ง อามระดิษ<sup>๑</sup>

พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๙

บทความในวารสาร

- “คะเนถึงคำฉันท์.” **อักษรศาสตร์**. ฉบับวันปฏิสนธิ (๒๕๕๕) : ๒๖-๓๐.
- “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม.” เรียงความขอพระเกียรติ  
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๔ มหาวิทยาลัย.  
(๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๕) : ๘๒-๙๑.
- “พระราชนิพนธ์ประเภทร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.” **อักษรานุกรม**.  
ฉบับมหาธีรราชรำลึก (๓ มกราคม ๒๕๕๖) : ๗๐-๑๑๒.
- “สารานุกรมแถลง.” **อักษรานุกรม**. ฉบับมหาธีรราชรำลึก (๓ มกราคม ๒๕๕๖) ๑๕๑
- “หน้าบรรณาธิการ.” **อักษรานุกรม**. ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๕๕) : ๑-๓.
- “ห่ากอ.” **มหาวิทยาลัย**. ๒๙, ๒ (๒๕๕๔-๒๕๕๕) : ๑๑๒-๑๑๙.

ร้อยกรอง

- “โกกิล่าไกลรุ่ง.” **อักษรานุกรม**. ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๕๕) : ๒๓.
- “ความสามัคคี.” **ประชามิตร**. (๒๕๕๑) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- “คะเนมาลย์.” **อนุสรณ์ บี.ซี.ซี.** กรุงเทพฯ : โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย, ๒๕๕๖. ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- “โคลงกระทู้-ธิดายาจก.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ จากการประกวดในรายการภาพยนตร์ เรื่องธิดายาจก (๒๕๕๘).
- “โคลงกระทู้-วันต้อนรับน้องใหม่.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๒ จากการประกวดแต่งโคลงกระทู้ ในโอกาสต้อนรับ  
น้องใหม่ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- “โคลงกระทู้-สิดาลุยไฟ.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ จากการประกวดในงานฉลองรัฐธรรมนูญ, ๒๕๕๖.
- “งเงา.” **อักษรานุกรม**. ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๕๙) : ๕๕.
- “ฉันใคร่สัจชื่อ.” แปลจาก “I would be true.” ของ Howard Walter.
- หนังสือประจำชั้นเตรียมอักษรศาสตร์ปี ๒. กรุงเทพฯ : โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย, ๒๕๕๑.  
ไม่ปรากฏเลขหน้า.

<sup>๑</sup> ไกลรุ่ง อามระดิษ

“เชียงใหม่.” เพลงเรือเขียนสำหรับกองลูกเสือ บี.ซี.ซี. แสดงที่โรงเรียนปรีณิษฐ์รอยัล จังหวัดเชียงใหม่, ๒๔๙๙.

“ดอกสร้อย.” **อนุสรณ์ บี.ซี.ซี.** กรุงเทพฯ : โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย, ๒๔๙๑. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“ดอกสร้อย.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๒ จากการประกวดเนื่องในงานฉลองรัฐธรรมนูญ, ๑๘ ธันวาคม ๒๔๙๗.

“ต่อกลอน ๓ วรรค.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ จากการประกวดเนื่องในงานฉลองรัฐธรรมนูญ, ๒๔๙๖.

“ต่อกลอน ๓ วรรค.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๒ จากการประกวดเนื่องในงานฉลองรัฐธรรมนูญ. ๑๖ ธันวาคม ๒๔๙๗.

“ถวายพระพรชัย.” **อักษรานุกรม.** (๒๔๙๕) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“นมัสการพระธาตุเวียงพิงค์.” **ชาวเหนือ.** (๒๔๙๒) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“บุษบาบัน.” **พาณิชยการ.** (๒๔๙๒) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“มหาธีรราชาเศียรบาท.” **อักษรานุกรม.** ฉบับมหาธีรราชรำลึก (๓ มกราคม ๒๔๙๖) : หลังปกหน้า.

“แม่เจ้า.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ ของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ เนื่องในการประกวดบทกวีประเภทมหาวิทยาลัย ในงานวันแม่, มีนาคม ๒๔๙๓.

“ราชสดุดี.” **อาชญากรรม.** ๓, ๙ (พฤศจิกายน ๒๔๙๗) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“รำลึก.” **ทีระลิก บี.ซี.ซี. - วัฒนาวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๔๙๔. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“วัฒนธรรมสตรี.” โคลงสี่สุภาพ แต่งให้สมาชิกสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สาขานครปฐม, ๒๔๙๙:

“ส.ค.ส. ๒๔๙๓ หรือ สดุดีปีใหม่.” **เศรษฐกร.** ๔, ๕๖ (๑ มกราคม ๒๔๙๓) : ๗.

“สักรวา.” ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ ในการประกวดเนื่องในงานฉลองรัฐธรรมนูญ, ๑๘ ธันวาคม ๒๔๙๗.

“สายสัมพันธ์มันไม่ตรี.” **ทีระลิก บี.ซี.ซี. - วัฒนาวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๔๙๖. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“สารพรแต่ท่านอธิบดี.” **อาชญากรรม.** ๔, ๑ (มกราคม ๒๔๙๘) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“แสงทองภายหลังสายฝน.” **อักษรานุกรม.** ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๔๓) : ๖๑. แต่งขึ้นตามความหมายของ สุภาษิต *Après la pluie le beau temps.*

“อรุณรุ่งเมื่อสิ้นปี.” **ทีระลิก บี.ซี.ซี. - วัฒนาวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๔๙๓. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“อัสสัมชัญอนุสรณ์ ๒๔๙๔.” มอบให้แก่โรงเรียนอัสสัมชัญในโอกาสที่โรงเรียนอัสสัมชัญมีอายุครบ ๕๐ ปี, ๒๔๙๔.

## ร้อยกรองที่ยังค้นหลักฐานอ้างอิงไม่พบ

“กล่อมนิทรา.” แต่งให้ ท.ท.ท. (๒๔๙๗).

“กุญแจการศึกษา.” (๒๔๔๒).

“เกียรติศักดิ์รักของข้า.” แปลจากบทกวี “To Lucasta, Going to the War.” (2492).

“คณาจารย์รำลึก.” ไม่ปรากฏปี.

“ควรหรือ..... !” ไม่ปรากฏปี.

“คริสตมาสราตรี.” (๒๔๙๕).

“คำถวายพระพรชัยมงคลปีใหม่.” (๒๔๙๔).

“ดอกไม้ในฤดูหนาว.” (๒๔๙๑).

“เทพารักษ์กับคนตัดไม้.” (๒๔๙๖).

“บรมราชินีนาถรำลึก.” (๒๔๙๘).

“ป่าไฟ.” (๒๔๙๑).

“ปีตุคุณ.” (๒๔๙๙).

“ไผ่กอหนึ่ง-น้ำหนึ่งใจเดียว.” (๒๔๙๔).

“ฝนซา ฟ้ายาง.” (๒๔๙๙).

“เพลงเรือ.” (๒๔๙๖).

“แม่เธอจะไม่รักฉัน.” (๒๔๙๔).

“ราตรีคะนึง.” (ไม่ปรากฏปี).

“ฤดูฝน.” (๒๔๙๐).

“ลมหนาว.” (๒๔๙๗).

“ลอยกระทงเดือนสิบสอง.” (๒๔๙๘).

“ลำนํ้าแห่งน่านนที.” (๒๔๙๒).

“วันฉัตรมาลัย.” (๒๔๙๐).

“วิไลรัตนาร-สร้อยแก้วพจมาลย์บรรณาการแต่พระคริสต์เนื่องในวันคริสตมาส.” แปลจาก A Christmas Prayer. (2498).

“สตุดีอาจารย์.” (๒๔๙๗).

“สิทธิมนุษยย์.” (๒๔๙๔).

“สัปดาห์.” (๒๔๙๐).

“แสงเทียน.” (๒๔๙๒).

“หนาวในชนบท.” (๒๔๙๔).

“ไหว้ครู.” (ไม่ปรากฏปี).

“อวยพรอธิบตีตำรวจ.” (๒๔๙๘).

“อย่าลืมฉัน.” (๒๔๙๕).

“อันชนกชนนีนี้รักเจ้า เทียมเท่าชีวกี่ว่าได้.” (๒๔๙๗)

## เรื่องสั้นที่ยังค้นหลักฐานอ้างอิงไม่พบ

“ซั้วฟ้าดินสลาย.” (๒๔๙๐).

“ไม้ไผ่ฝั่ง.” (ไม่ปรากฏปี).

## บทความในวารสารและหนังสือ

- “เฉลิมขวัญ.” **อักษรานุกรม**. (๒๕๐๕) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.
- “ทรงประดิษฐ์แบบโคลงฉันท.” **วารสารอักษรศาสตร์**. ๑(๓ มกราคม ๒๕๐๕) : ๑๑-๒๑.
- “นิวาโต.” **อักษรานุกรม**. ฉบับมหาธีรราชรำลึก (๓ มกราคม ๒๕๐๕) : ๑-๒.
- “บัณฑิต.” **อักษรานุกรม**. ฉบับมหาธีรราชรำลึก (๒๕๐๕) : ๑-๒.
- “ปฎาจารย์.” **มหาวิทยาลัย**. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๑) : ๒๑๒-๒๑๙.
- “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชก็จริง แต่ทรงปกครองประชาชนตามแบบประชาธิปไตย.” **เรียงความฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๕. มหาวิทยาลัย**. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๔) : ๑๔๖-๑๖๐.
- “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชก็จริง แต่ทรงปกครองประชาชนตามแบบประชาธิปไตย.” **เรียงความฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๕. เรียงความขอพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๗-๒๔๙๙.** กรุงเทพฯ : ศรุสภา, ๒๕๐๔. หน้า ๒๒๓-๒๔๑.
- “พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม.” **เรียงความฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๔. เรียงความขอพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๖๗-๒๔๙๙.** กรุงเทพมหานคร : ศรุสภา, ๒๕๐๔. หน้า ๒๑๐-๒๒๒. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๙๕).
- “พระราชนิพนธ์ประเภทร้อยกรองในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.” **เรียงความฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ ของสมาคมศิษย์เก่าสวนกุหลาบ. บทละครเบิกโรงเรื่องตึกดำบรรพพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๖ และเรียงความเรื่องพระราชนิพนธ์ประเภทร้อยกรอง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๐๐. หน้า ๑-๖๔. พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจศพนางประไพพิศ เกตุรายนาถ. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๙๖).
- “พระราชนิพนธ์ประเภทร้อยกรอง” **เรียงความฉบับได้รับรางวัลที่ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔. เรียงความเรื่องพระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ ๖ เรียงความฉบับที่ได้รับรางวัลทุนภูมิพล.** กรุงเทพฯ : ศรุสภา, ๒๕๐๔. หน้า ๑๔๘-๒๓๑. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๙๖).
- “โพธิพุกษ.” **อักษรานุกรม**. ฉบับมหาธีรราชรำลึก (๓ มกราคม ๒๕๐๒) : ๗๘-๗๙.
- “สีชมพู.” **มหาวิทยาลัย**. ฉบับปียมหาราชานุกรม (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๒) : ๑๔๓-๑๔๔.
- “เสวยน้ำเพชร.” **มหาวิทยาลัย**. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๓) : ๑๔๒-๑๔๕.
- “อลังการแห่งกาพย์กลอน.” **อักษรานุกรม**. ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๐๓) : ๖๔-๖๘.
- “SENIORITY.” **มหาวิทยาลัย**. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๖) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

## เรื่องแปล

“ชัยพุกษมาลา.” แปลจาก The Victory. ของ รพินทรนาถ ตะกอร์. **อักษรานุกรณ์**. ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๐๔) : ๑๖-๒๕.

“ชัยพุกษมาลา.” **รวมเรื่องสั้นของรพินทรนาถ ตะกอร์**. กรุงเทพฯ : ศรุสภ, ๒๕๐๔. หน้า ๑๔๐-๑๕๗.

“พี่สาว.” แปลจาก The Elder Sister. ของ รพินทรนาถ ตะกอร์. **มหาวิทยาลัย**. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๔) : ๑๘-๓๗.

“ล้นปรารภนา.” แปลจาก The Castaway. ของ รพินทรนาถ ตะกอร์. **รวมเรื่องสั้นของรพินทรนาถ ตะกอร์**. กรุงเทพฯ : ศรุสภ, ๒๕๐๔ หน้า ๘๒-๑๐๗.

## ร้อยกรอง

“คิดถึง.” **อักษรานุกรณ์**. ฉบับต้อนรับน้องใหม่ (๒๕๐๕) : ๑๓๐-๑๓๑.

“ฉันท์ชมตึกอักษรศาสตร์.” **อักษรานุกรณ์**. (๒๕๐๒) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“เชียมซีฤกษ์ตัดตนเลขที่ ๗๕-๘๐.” **เชียมซีฤกษ์ตัดตน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข้าวพาดิษฐ์, ๒๕๐๔. หน้า ๗๕-๘๐.  
วัดพระเชตุพนและชุมชนภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พิมพ์ในวันที่ระลึก  
กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส ๑๑ ธันวาคม ๒๕๐๔.

“นาทีทองคำฉันท์.” **อักษรานุกรณ์**. (๒๕๐๑) : ๒๓-๒๗.

“บุษบาบัน.” **ขวาล**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๐๓) : ไม่ปรากฏเลขหน้า. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๙๒).

“ปียมหาราชสดุดี.” **มหาวิทยาลัย**. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๐๔) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

## ร้อยกรองที่ยังค้นหลักฐานอ้างอิงไม่พบ

“ขอให้ฉัน...” (๒๕๐๐).

“จากนั้นทปฐรี...สู่ทะเลทอง.” (๒๕๐๐).

“ปียมหาราชาศิยรวาท.” (๒๕๐๐).

“๒๕ พุทธศตวรรษ.” (๒๕๐๐).

“สุ.จิ.ป.ล.” (๒๕๐๑).

## ภาษาอังกฤษ

“Buddhist Relations between India Ceylon and Thailand.” M.A. Thesis in Oriental Studies, University of Pennsylvania, Philadelphia, 1965. 110 pages.



## หนังสือ

ศักดิ์ศรีนิพนธ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗.

ศักดิ์ศรีวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗.

## บทความในวารสารและหนังสือ

“กำสรวล (ศรีปราชญ์?) อีกครั้ง.” **อักษรานุกรม**. (๓ มกราคม ๒๕๑๔) : ๙๖-๑๐๓.

“กินรี.” **ความรู้คือประทีป**. ๒(เมษายน-มิถุนายน ๒๕๑๙) : ๑๙-๒๒.

“แก้วกำสรวล.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๖๙-๗๑.

“ขุนแผนตัดพ้อวันทอง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘ – มกราคม ๒๕๑๙) : ๕๙-๖๑.

“ขุนแผนฟันม่านวันทอง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๕๕-๕๗.

“เขียนได้ตามใจคือไทยแท้.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๑๒-๒๑๖.

“คงคาสวรรค์.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๑๘-๑๒๔.

“ครึ่งนาที่แห่งความหลัง.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๓๖-๒๔๒.

“ความรักในทรศนะของกามนิตสมัยหนุ่ม.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๖๑- ๖๓.

“จิวรกรและนกรวิกในไตรภูมิพระร่วง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๕๙-๖๑.

“งานที่ไม่ด้อย.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๒๖-๒๒๘.

“ชมขบวนเรือในทะเล.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๖๓-๖๔.

“ชมโฉมนางศกุนตลา.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๗๗-๗๙.

“ชมนกชมไม้จากกายัพเฑเรือของเจ้าฟ้ากุ้ง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๕๑-๕๓.

“ชมนกชมไม้ตอนอิเหนายกทัพ.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๗๔-๘๐.

“เซ็งบ้องไฟ.” **ความรู้คือประทีป**. ๓(กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๑๙) : ๑๙-๒๒.

“เซ็งบ้องไฟ.” **วารสารพัฒนาชุมชน**. ๑๖, ๕ (พฤษภาคม ๒๕๒๐) : ๓๐-๓๖.

“ทำวสุเทษณ์สารภาพรักต่อนางมัทนา.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๗๐-๗๑.

“เทพธิดา.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๖๘-๑๗๗.

- “เทราปที.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๔๕-๑๕๐.
- “เทียบเมืองพระร่วง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๖๘-๖๙.
- “น.ม.ส. กับวรรณคดีสันสกฤต.” **น.ม.ส. สุวรรณมา เกรียงไกรเพ็ชร**, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ๒๕๑๙. หน้า ๑๑๑-๑๔๔.
- “นวิรัตนกวี.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๓๙-๑๔๔.
- “นารายณ์สิบปาง.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๒๗-๑๓๘.
- “น้ำใจแม่ จากสังข์ทองตอนสลักชิ้นฟัก.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๗๕-๗๗.
- “นิทราชาคริต.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๘๗-๑๙๐.
- “บทตลกในเรื่องระเด่นลันได.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๗๑-๗๓.
- “แผ่นดินพระร่วง.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๕๔-๖๖.
- “พรรณนาอะควาเรียมจากไกลบ้าน.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๗๓-๗๕.
- “พระแก้วขาวคู่พระนคร.” **ความรู้คือประทีป**. ๑๕, ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๑๗) : ๒๗-๒๙.
- “พระมหากษัตริย์ไทยกับพระพุทธศาสนา.” **ศักดิ์ศรีวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑-๑๙๑.
- “พระมหากษัตริย์ผู้เปล่าเปลี่ยว.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**, กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๓๙-๕๓.
- “พระยาตรัง.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๗๘-๑๘๒.
- “พระศรี.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๒๕-๑๒๖.
- “พระอาทิตย์ในวรรณคดีพระเวท.” **วารสารอักษรศาสตร์**. ๑๐ (๒๕๑๙) : ๑-๗.
- “พิมพ์พิลาปจากปฐมสมโพธิกถา.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๖๘-๖๙.
- “เพียงแต่เงา.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๓๒-๒๓๕.
- “ภาษาของเรา.” **กรองภาษาและวรรณกรรม**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖. หน้า ๓-๑๒.
- “มณีที่ไร้ค่า.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๔๓-๒๕๗.
- “มะกะโทจากราชธานี.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๕๗-๕๙.
- “มัทรีครวญหาลูก.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๖๓-๖๕.
- “เมื่อพระนั่งเกล้าสวรรคต.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๖-๓๘.
- “ยอยศพระลอผู้เลอโฉม.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา**. (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๕๓-๕๕.

“ร้อยแก้ว, ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา.** (ตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๑๙) : ๕๙-๖๗ ; (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๕๗-๘๐ ; (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๕๑-๗๖.

“เล่าปี่เชิญขงเบ้งไปช่วยราชการ.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา.** (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๖๔-๖๖.

“วรรณมาลัย.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๕๑-๑๕๔.

“วันทองจากขุนช้าง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง” **วารสารวิทยุศึกษา.** (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๖๖-๖๗.

“หน้าหนึ่งในประวัติศาสตร์.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑-๒๕.

“หลวงธรรมาภิรมย์.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๑๘๓-๑๘๖.

“เท่าเรือยุคใหม่-เตือนใจนักเรียน” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง” **วารสารวิทยุศึกษา.** (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๖๕-๖๗

“เหมือนจะบดหัวใจให้เป็นแผล.” **ศักดิ์ศรีนิพนธ์.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๒๕๘-๒๖๐.

“อัสวิน.” **อักษรานุกรม.** (๓ มกราคม ๒๕๑๕) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“อารมณ์เศร้าจากนิราศภูเขาทอง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา.** (ธันวาคม ๒๕๑๘-มกราคม ๒๕๑๙) : ๕๗-๕๘.

“อุณรุทร้อยเรื่อง.” ใน “ร้อยแก้ว-ร้อยกรอง.” **วารสารวิทยุศึกษา.** (กุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๑๙) : ๖๑-๖๒.

“SENIORITY.” **มหาวิทยาลัย.** (๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๒) : ไม่ปรากฏเลขหน้า (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๐๖).

## บทความในสารานุกรม

“ตรัง-พระยา.” **สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน.** เล่ม ๑๒. ปรานมบุรี : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, ๒๕๑๗. หน้า ๗๓๔๓-๗๓๔๗

## เรื่องแปล

“จันทาลิกา.” แปลจากบทละครขนาดสั้นเรื่องจันทาลิกา ของ รพินทรนาถ ตะกอร์, **ศักดิ์ศรีวรรณกรรม.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๗. หน้า ๓๓๗-๓๗๐.

**ประวัติศาสตร์จีน.** ของ เซน ชิ-ปิง และ เซน ชิ-ฟู, กรุงเทพฯ : สำนักแถลงข่าวเอกอัครราชทูตจีน, ๒๕๑๗.

## ร้อยกรอง

“ราชสดุดี.” **อักษรานุกรม.** (๓ มกราคม ๒๕๑๕) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

## ภาษาอังกฤษ

“The Mangalattadipani : Chapter I and II.” Ph.D. Dissertation in Oriental Studies, University of Pennsylvania, Philadelphia, 1970. 482 pages.

## พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๙

### หนังสือ

ความรู้ทางประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๕๒๗. เอกสารอัดสำเนาจากการบรรยายที่วิทยาลัยครู นครสวรรค์.

ความรู้ทางประวัติศาสตร์. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๕๒๗. เอกสารอัดสำเนาจากการบรรยายที่วิทยาลัยครู นครสวรรค์.

คู่มือครู รายวิชา ท.๐๓๑ ประวัติวรรณคดี ๑. นลินี ทองศรีพงศ์, ผู้แต่งร่วม. กรุงเทพฯ : ครูสภา, ๒๕๒๔.

แบบเรียนภาษาไทย รายวิชา ท.๐๓๔ การพิจารณาคุณค่าของวรรณคดีเรื่อง. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, ๒๕๓๘.

แบบเรียนภาษาไทย รายวิชา ท.๐๓๑ ประวัติวรรณคดี ๑. สุวรรณมา เกรียงไกรเพ็ชร์ และ นลินี ทองศรีพงศ์, ผู้แต่งร่วม. กรุงเทพฯ : ครูสภา, ๒๕๒๖.

### บทความในวารสารและหนังสือ

“กฤษณาสอนน้องมาจากไหน.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๒, ๒ (สิงหาคม ๒๕๒๘) : ๓๘-๔๕.

“กาเกี.” อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า ๑๑๔-๑๑๙.

“การใช้ภาษาไทย.” วารสารร่วมพลัง. ๒, ๘ (มกราคม ๒๕๒๗) : ๕๔-๖๖.

“การประดิษฐ์แบบแผนคำประพันธ์ร้อยกรองสมัยรัตนโกสินทร์.” วารสารอักษรศาสตร์. ๑๔, ๒ (กรกฎาคม ๒๕๒๕) : ๑-๑๕.

“การและความในภาษาไทย.” วารสารราชบัณฑิตสถาน. ๑๒, ๑ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๒๙) : ๗๘-๘๒.

“กนิษฐ-กนิษฐี.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๓, ๓ (ธันวาคม ๒๕๒๙) : ๓๕-๔๐.

“ข้อคิดเกี่ยวกับศัพท์บัญญัติ.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย, ๒, ๓ (ธันวาคม ๒๕๒๘) : ๔๐-๔๖.

“ครูทจับนาค.” อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า ๑๐๖-๑๑๓.

“ความรู้จากพระราชหัตถเลขา.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๑, ๒ (สิงหาคม ๒๕๒๗) : ๓๓-๓๗.

“คำหลวง.” วารสารอักษรศาสตร์. ๑๘, ๒ (กรกฎาคม ๒๕๒๙) : ๖๒-๖๘.

“แห่งหนึ่งของวรรณคดี.” ครูปริทัศน์. ๒, ๔ (พฤศจิกายน ๒๕๒๐) : ๗๗-๗๙.

“จากกลอนแปดถึงฉันทพระเวท.” ๕๐ ปีราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๒๗. หน้า ๔๗๔-๔๘๐.

“๗๐๐ ปีลายสือไทย.” ความรู้คือประทีป. ๒๕, ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๒๖) : ๒๐-๒๕.

“๗๐๐ ปีลายสือไทย.” รายงานผลการสัมมนาภาษาไทยกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๒๖. หน้า ๒๖๓-๒๗๔.

“๗๐๐ ปีลายสือไทย.” วารสารราชบัณฑิตยสถาน. ๙, ๑ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๒๖) : ๕๓-๖๒.

“เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรฯ.” **ความรู้คือประทีป.** (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๒๖) : ๙-๑๒.

“เซ็งบ๊องไฟ.” **วารสารพัฒนาชุมชน.** ๑๖, ๕ (พฤษภาคม ๒๕๒๐) : ๓๐-๓๖.

“เซ็งบ๊องไฟ.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕.  
หน้า ๑๓๒-๑๓๗. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๑๙).

“เทวายนี.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า  
๑๒๐-๑๒๓.

“เทวรูป.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕.  
หน้า ๑๒๐-๑๒๓.

“นพมาศ-ทองนพคุณ.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์,  
๒๕๒๕. หน้า ๑๓๘-๑๔๓.

“นาค.” **ความรู้คือประทีป.** ๔ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๒๒) : ๒๒-๒๗.

“นาค.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕.  
หน้า ๙๗-๑๐๕. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๒๒).

“นารายณ์.” **ความรู้คือประทีป.** ๒๑, ๒ (เมษายน-มิถุนายน ๒๕๒๓) : ๑๘-๒๓.

“นารายณ์.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕.  
หน้า ๗๓-๘๐.

“ปฎาจารย์.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕.  
หน้า ๑๔๔-๑๕๑. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๐๑).

“พรพรหมสำหรับรามายณะ.” **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์.** ๑, ๓ (สิงหาคม-กันยายน ๒๕๒๙) : ๙๙-๑๐๗.

“พลี.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย.** ๑, ๓ (ธันวาคม ๒๕๒๗) : ๑-๖.

“พระอินทร์.” **ความรู้คือประทีป.** ๒๑, ๔ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๒๓) : ๑๖-๑๙.

“พระอินทร์.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม.** กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕.  
หน้า ๖๕-๗๒. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๒๓).

“เพชรร่วงจากรามเกียรติ์.” **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์.** ๑, ๑ (เมษายน-พฤษภาคม ๒๕๒๙) : ๗๔-๑๓๓.

“ภาษาที่ติดตลาด.” **ครุปริทัศน์.** ๓, ๘ (สิงหาคม ๒๕๒๑) ๑๙-๓๓.

“ภาษาไทย ๕ นาที ครั้งที่ ๑.” บทความบรรยายทางวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๐. **อนุสรณ์ใน  
งานฌาปนกิจศพคุณแม่ศรีสอาด พักเจียม.** กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, ๒๕๒๔. หน้า ๓๙-๔๐.

“ภาษาไทย ๕ นาที ครั้งที่ ๓๓.” บทความบรรยายทางวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๐. **อนุสรณ์ใน  
งานฌาปนกิจศพคุณแม่ศรีสอาด พักเจียม.** กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, ๒๕๒๔. หน้า ๔๑-๔๒.

“ภาษาไทย ๕ นาที ครั้งที่ ๓๖.” บทความบรรยายทางวิทยุศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๐. **อนุสรณ์ใน  
งานฌาปนกิจศพคุณแม่ศรีสอาด พักเจียม.** กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, ๒๕๒๔. หน้า ๔๓-๔๔.









- “รัตนกวีศรีรัตนโกสินทร์.” **ความรู้คือประทีป**. ๒๓, ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๒๕) : ๑๘-๒๑.
- “รัตนกวีศรีรัตนโกสินทร์.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า ๔๔-๕๒.
- “ฤษี.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕ หน้า ๕๓-๖๔.
- “ลอยกระทงประทีป.” **ความรู้คือประทีป**. ๔ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๒๐) : ๒๓-๒๙.
- “วาทหรือสร้อยสวัสดิ์ เทวอักษรศาสตร์.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. (เมษายน ๒๕๒๘) : ๕๓-๕๗.
- “วาลมิกิ.” **ความรู้คือประทีป**. ๒๑, ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๒๓) : ๑๐-๑๔.
- “วาลมิกิ.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๓, ๒ (สิงหาคม ๒๕๒๙) : ๖-๑๔.
- “วาลมิกิ.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า ๘๙-๙๖. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๒๓).
- “ศกใหม่.” **๖๔ ปีแห่งการสถาปนาคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : ชุมนุมวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔. หน้า ๗๐-๗๒.
- “ศัพท์แปลสองชั้น.” **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์**. ๑. ๔ (ตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๒๙) : ๑๖-๒๐.
- “สตรีในวรรณคดีสันสกฤต.” **คุรุปริทัศน์**. ๒, ๑ (สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๗๘-๘๙.
- “สตรีในวรรณคดีสันสกฤต.” **วารสารมนุษยศาสตร์**. ๗, ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๔๖-๕๖.
- “สตรีในวรรณคดีสันสกฤต.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๓, ๑ (เมษายน ๒๕๒๙) : ๑-๑๐.
- “สยามบรมราชกุมารี.” **ความรู้คือประทีป**. ๒๒, ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๒๔) : ๒-๘.
- “สมเด็จพระสยามบรมราชกุมารี.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า ๓๔-๔๓.
- “สำนวนเรียงความ.” **การใช้ภาษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, ๒๕๒๔. หน้า ๒๙๓-๓๐๑.
- “สุนทรียภาพทางภาษาในวรรณคดีไทย.” **สรุปผลการสัมมนาวรรณคดีไทย**. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, ๒๕๒๑. หน้า ๕๕-๕๙.
- “อสังการแห่งกายกอลอน.” **คุรุปริทัศน์**. ๒, ๒ (กันยายน ๒๕๒๐) : ๑๑-๑๒.
- “อัปสร.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๑, ๑ (เมษายน ๒๕๒๗) : ๑๔-๒๑.
- “อัปสร.” **อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายทิพ พักเจียม**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๕. หน้า ๘๑-๘๘.

## บทความในสารานุกรม

- “เทพฤษี.” **สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. เล่ม ๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๑. หน้า ๘๗๕๐-๘๗๕๑.
- “เทราปที.” **สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. เล่ม ๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๑. หน้า ๘๗๖๙-๘๗๗๓.

- “เทวกี.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์. ๒๕๒๑. หน้า ๘๗๗๓-๘๗๗๖.
- “เทวยานี.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๑. หน้า ๘๘๐๓-๘๘๐๘.
- “เทวรูป.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์. ๒๕๒๑. หน้า ๘๘๐๘-๘๘๑๕
- “แทตย์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๔. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๑. หน้า ๘๘๖๕-๘๘๖๘.
- “ธรรมมาภิรมณ์-หลวง.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๑๙๗-๙๒๐๐.
- “นกล.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๒๘๘-๙๒๘๙.
- “นนท์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๔๓.
- “นนทุกหรือนนทก.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๔๖-๙๓๔๘.
- “นนทุกปรณัม.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๔๘-๙๓๔๙.
- “น.ม.ส.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๖๙ - ๙๓๗๖.
- “นรกาสูร.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๘๙-๙๓๙๐.
- “นรรมทา.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๙๐-๙๓๙๓.
- “นรสิงห์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๙๓-๙๓๙๔.
- “นรสิงหาวตาร.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๓๙๔.
- “นล ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๔๓๙ - ๙๔๔๓.
- “นล ๒.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๔๔๓.

“นวรรตนกวี.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๔๕๒-๙๔๕๖.

“นาฏราช.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๕๖๕-๙๕๗.

“นารท ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๖๑๒-๙๖๑๕.

“นารอท.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๖๑๘.

“นารายณ์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๖๑๘-๙๖๒๐.

“นารายณ์สี่ปาง.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๖๓๓-๙๖๔๔.

“นิทรา.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๗๖๙-๙๗๗๐.

“นิทราชาคริต.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๒. หน้า ๙๗๗๐-๙๗๗๓.

“นิชิต ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๓. หน้า ๙๙๐๒.

“นิชิต ๒.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๓. หน้า ๙๙๐๒.

“บ่อเกิดรามเกียรติ์-หนังสือ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๖. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๓. หน้า ๑๐๑๓๓-๑๐๑๓๕.

“ปริมาณชุดซีโนรส.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๔. หน้า ๑๐๙๓๒-๑๐๙๔๓.

“ปักษีปรกรณ์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๘. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๖. หน้า ๑๑๕๗๓ - ๑๑๕๗๕.

“ปัญจอำมฤตหรือปัญจามฤต.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๘. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๖. หน้า ๑๑๕๙๗-๑๑๕๙๘.

“ปัญจาปี-ภาษา.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๘. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๖. หน้า ๑๑๕๙๙-๑๑๖๐๐.

“ปัทมปุราณะ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๘. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๖. หน้า ๑๑๖๒๓-๑๑๖๒๙.

“ปาง ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๘. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๖. หน้า ๑๑๖๙๓-๑๑๖๙๖.

“ปีศาจปรกณัม” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๙. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๗. หน้า ๑๑๘๖๗-๑๑๘๖๙.

“ปุราณะ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๙. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๗. หน้า ๑๑๙๔๒-๑๑๙๕๑.

“ปุโรหิต.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๙. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๗. หน้า ๑๑๙๕๑ - ๑๑๙๕๗.

“แผน-ขุน.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๙. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๗. หน้า ๑๒๓๕๒-๑๒๓๕๘.

“ฝรั่งมังซ้อ ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๑๙. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๒๗. หน้า ๑๒๔๐๙ - ๑๒๔๑๒.

“พระอภัยมณี.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๐. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๒๙. หน้า ๑๒๘๖๓-๑๒๘๖๖.

“พราหมณะ-คัมภีร์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๐. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๒๙. หน้า ๑๒๘๘๖-๑๒๘๘๙.

“พราหมณ์-อักษร.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๐. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๒๙. หน้า ๑๒๘๘๙ ๑๒๘๙๒.

## เรื่องแปล

ไม้วัดจักรวาล. ของโอเวน บีชอป. เพชรา สังขะวร, ผู้แปล. ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา, ผู้ตรวจขัดเกลาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๒๘.

วิทยาศาสตร์และสิ่งเหนือธรรมชาติ. ของ จอห์น เทย์เลอร์. เพชรา สังขะวร, และอาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา, ผู้แปล. ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา, ผู้ตรวจขัดเกลาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๒๘.

## การตนิยาย

“จิตรร่างคทา.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๒ (๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๙) : ๑๐๕-๑๐๖ ; ๓๙, ๓๓ (๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๙) : ๙๑-๙๓.

“จุฬาลา.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๖ (๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๙) : ๒๔-๒๖ ; ๓๙, ๓๗ (๗ ธันวาคม ๒๕๒๙) : ๓๗-๓๙.

“เทวยานี่และกจะ.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๐ (๑๙ ตุลาคม ๒๕๒๙) : ๙๔-๙๖.

“มานสาเทวี.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๕ (๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๙) : ๙๖-๙๙.

“ลวนะ.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๑ (๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๙) : ๒๒-๒๖.

“คีพี.” สตรีสาร. ๓๙, ๒๙ (๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๙) : ๑๘-๒๐.

“สุรภีควาฬ.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๙ (๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๙) : ๑๐๐-๑๐๒ ; ๓๙, ๔๐ (๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๙) : ๙๖-๙๗.

“อากาศคงคา.” สตรีสาร. ๓๙, ๓๔ (๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๙) : ๑๘-๒๑.

“อุรวรศึกับปุรุรวรวัส.” สตรีสาร. ๓๙, ๒๘ (๕ ตุลาคม ๒๕๒๙) : ๑๘-๒๐.

## ร้อยกรอง

“จตุรอาจารย์สตุดี.” วารสารอักษรศาสตร์. ฉบับที่ระลึก ๔ ศาสตราจารย์. ๑๖, ๒ (กรกฎาคม ๒๕๒๗) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“ฉันทน์ขมตึกอักษรศาสตร์.” หลักสูตรอักษรศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. ๒๕๒๗. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙. ไม่ปรากฏเลขหน้า. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๐๒).

“ฉันทราชสตุดีฯ เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธรฯ.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๑, ๑ (เมษายน ๒๕๒๗) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“เฉลิมพระชนมพรรษาราชสตุดี.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๑, ๓ (ธันวาคม ๒๕๕๓) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“นวมมหาราชาเศียรวาท.” จุฬาสัมพันธ์. ๒๙, ๒๙ (๑ ธันวาคม ๒๕๒๙) : ๑.

“นวมินทรราชาเศียรวาท.” จุฬาสัมพันธ์. ๒๘, ๒๙ (๒ ธันวาคม ๒๕๒๘) : ๑.

“บรมราชินีนาถราชสตุดี.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๑, ๒ (สิงหาคม ๒๕๒๗) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“บรมราชินีนาถราชสตุดี.” ข่าวสโมสรอาจารย์. ๕ (สิงหาคม ๒๕๒๙) : ๓.

“บรมราชินีนาถราชสตุดี.” จุฬาสัมพันธ์. ๒๙, ๑๗ (๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๙) : ๑.

“ปียมหาราชสตุดี.” ครูปริทัศน์. ๒, ๓ (ตุลาคม ๒๕๒๐) : หลังปกหน้า

“ปียมหาราชเศียรวาท.” มหาวิทยาลัย. (๒๓ ตุลาคม ๒๕๒๙) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“ราชสตุดี.” จุฬาสัมพันธ์. ๒๗, ๒๔ (๓ ธันวาคม ๒๕๒๗) : ๑.

“ราชินีนาถราชสตุดี.” จุฬาสัมพันธ์. ๒๘, ๒๑ (๕ สิงหาคม ๒๕๒๘) : ๑.

“อักษรศาสตร์บัณฑิตสตุดี.” อักษรศาสตร์บัณฑิต ๕๐ ปี. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๙. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“อาเศียรวาท.” รอยพระบาทหยาดรายังจารึก. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๒๘. ไม่ปรากฏเลขหน้า

“อาเศียรวาท.” จุฬาสัมพันธ์. ฉบับเฉลิมพระชนมพรรษา (๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๓) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

## บทวิทญ

“ภาษาไทย ๕ นาที ครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๒๓๕.” บทความบรรยายในรายการวิทยุศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๐.

## หนังสือ

กัทลีครรภา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๔.

จิตรางคทา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๒.

ประภาวดี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๒.

วรรณวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

หริศจันทร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๓.

อนงค์มัญชรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๔.

อุลูปิ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๔.

## บทความในวารสารและหนังสือ

“กลบท.” วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์. ฉบับพิเศษ (๒ เมษายน ๒๕๓๔) : ๙-๑๔.

“ภษาสอนน้องคำฉันทับพระนิพนธ์กรมสมเด็จพระปรมาานุชิตชิโนรส.” ๒๐๐ ปี กวีแก้ว : กรมสมเด็จพระปรมาานุชิตชิโนรส. กรุงเทพฯ : ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทยและภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓. หน้า ๑๐๐-๑๐๗.

“ความติดตาตริงใจในเสี้ยวหนึ่งของชีวิตพระอาจารย์.” เจ้าฟ้ามหาจักรี สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๖๙-๗๕.

“ความรู้ทางประพันธศาสตร์.” วรรณวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๑๐๓-๑๓๕. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๒๗).

“คำภษฎี.” ๒๐๐ ปี กวีแก้ว : กรมสมเด็จพระปรมาานุชิตชิโนรส. กรุงเทพฯ : ศูนย์ภาษาและวรรณคดีไทยและภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓. หน้า ๙๕-๙๙.

“คำหลวง.” วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์. ฉบับพิเศษ (๒ เมษายน ๒๕๓๔) : ๒๕-๔๑.

“ตราราทูในเรื่องพระอภัยมณี.” วารสารราชบัณฑิตยสถาน. ๑๒, ๒ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๓๐) : ๒๓-๓๒.

“ตราราทูในเรื่องพระอภัยมณี.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๖, ๓ (ธันวาคม ๒๕๓๒) : ๕๕-๖๒.

“นิราศ.” วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์. ฉบับพิเศษ (๒ เมษายน ๒๕๓๔) : ๑-๘.

“บทนำ นิติตกะของภรรตฤหรี.” นิติตกม สุภษิตร้อยบท ของ ภรรตฤหรี. นาคะประทีป, ผู้แปล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“บทนำเรื่องรัตนาวลีของนาคารชุน.” รัตนาวลี. นาคะประทีป, ผู้แปล. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“บรม-บรมครู : ความสูงต่ำแห่งภษา.” วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์. ๓, ๒ (มีนาคม-เมษายน ๒๕๓๑) : ๘๕-๙๐.

“บรม-บรมครู : ความสูงต่ำแห่งภษา.” วารสารราชบัณฑิตยสถาน. ๑๗, ๔ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๓๓) : ๔๙-๕๑. (พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๕๓๑).

- “ปริทรรศน์แห่งปฐมสมโพธิกถา.” ๒๐๐ ปีสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๓๓. หน้า ๙๙ - ๑๐๖.
- “บุโรหิต.” **วรรณวิทยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๖๗-๗๑.
- “พระราชพิธีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ต่อการใช้ภาษาไทยในสมัยปัจจุบัน.” **วารสารอักษรศาสตร์**. ๑๙, ๑ (มกราคม ๒๕๓๐) : ๑-๕.
- “พระอินทร์.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๔, ๓ (ธันวาคม ๒๕๓๐) : ๗-๑๕.
- “ภาษาไทยเอกลักษณ์ของความเป็นไทย.” **วรรณวิทยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๑๓๖-๑๔๕.
- “มณีเมขลา.” **วรรณวิทยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๑๐๐-๑๐๒.
- “มหากาพย์.” **วรรณวิทยา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๑-๕.
- “มหากาพย์.” **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์**. ฉบับพิเศษ (๒ เมษายน ๒๕๓๔) : ๑๕-๒๔.
- “มหากาพย์.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๗, ๑ (เมษายน ๒๕๓๓) : ๑-๑๒.
- “มุกตบาจิตรประภาศ.” ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา, ผู้รวบรวม. **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์**. ๓, ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑) : ๑-๙.
- “รามบัณฑิต.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๖, ๒ (สิงหาคม ๒๕๓๒) : ๓๒-๔๐.
- “รามบัณฑิต.” **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์**. ๖, ๑ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๓๔) : ๒๓-๔๑.
- “รามายณะ.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๗, ๒ (สิงหาคม ๒๕๓๓) : ๔-๑๒.
- “วรรณกรรมคำฉันท์ พระนิพนธ์ในสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๗, ๓ (ธันวาคม ๒๕๓๓) : ๑๒-๒๑.
- “วินิจฉัยคำว่านราศ.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๔, ๒ (สิงหาคม ๒๕๓๐) : ๑-๔.
- “ศัพท์แปลสองชั้น.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๔, ๑ (เมษายน ๒๕๓๐) : ๖-๑๐.
- “ศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชนกับการศึกษาด้านวรรณคดี.” **คือนักปราชญ์ ศาสตราจารย์ พระยาอนุমানราชชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, ๒๕๓๑. หน้า ๖๔-๗๖.
- “ศาสตราจารย์พระยาอนุমানราชชนกับการศึกษาด้านวรรณคดี.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๕, ๒ (สิงหาคม ๒๕๓๑) : ๓๗-๔๗.
- “เสถียรโกเศศกับงานแปล.” **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**. ๑๔, ๑ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๓๑) : ๓๒-๓๖, ๕๑.
- “เสฐียรโกเศศกับงานแปล : งานแปลจากภาษาสันสกฤต.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย**. ๖, ๑ (เมษายน ๒๕๓๒) : ๑๓-๑๙.
- “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับการอนุรักษ์มรดกไทยด้านภาษาไทย.” **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับการอนุรักษ์มรดกไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๓๒. หน้า ๕๓-๕๖.
- “สะโพกสุดเสียงสังข์.” **วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์**. ๒, ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐) : ๑๑-๑๕.

“สันสกฤตพจนานุกรม พจนานุกรม.” วารสารราชบัณฑิตยสถาน. ๑๕, ๒ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๓๓) : ๙-๑๕.

“อหังการแห่งกวี.” วารสารภาษาและวรรณคดีไทย. ๘, ๑ (เมษายน ๒๕๓๔) : ๑-๑๐.

“อัศวิน.” วารสารศิลปกรรมปริทรรศน์. ๖, ๒ (กรกฎาคม ๒๕๓๔) : ๔๕-๕๓.

## บทความในสารานุกรม

“พาลจันทร์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๒๐๗-๑๓๒๐๘.

“ภควัทคีตา.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๗๘๓-๑๓๗๘๕.

“ภรต ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๗๘๘.

“ภรต ๒.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๗๘๘-๑๓๗๘๙.

“ภรต ๓.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๗๘๙-๑๓๘๐๑.

“ภรต ๔.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๘๐๑-๑๓๘๐๓.

“ภรต ๕.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๘๐๓-๑๓๘๐๔.

“ภักดี-ลัทธิ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๑. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. หน้า ๑๓๘๐๔-๑๓๘๐๖.

“ภาควัตปุราณะ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๓๘๖๖-๑๓๘๖๗.

“ภารตวรรษ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๓๘๘๒-๑๓๘๘๖.

“ภารตศาสตร์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๓๘๘๗-๑๓๘๘๙.

“ภีมเสน.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๓๘๙๑.

“ภีมะ ๑.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๒. หน้า ๑๓๘๙๑-๑๓๘๙๕.

“ภีมะ ๒.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๓๘๙๖.



“ภีมะ ๓.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๓๙๓๖-๑๓๙๓๗.

“มณีปุระ.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๔๐๕๔-๑๔๐๕๗.

“มณีเมขลา.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๔๐๕๘-๑๔๐๖๒.

“มนุษยศาสตร์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๔๐๗๖-๑๔๐๗๙

“มลายู-ภาษา.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๔๑๙๙-๑๔๒๐๐.

“มหากาพย์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๔๒๕๗-๑๔๒๖๓.

“มหากาพย์.” สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน. เล่ม ๒๒. กรุงเทพฯ : ไทยมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๓. หน้า ๑๔๓๕๔-๑๔๓๖๙.

## เรื่องแต่ง

“ตะกั่วหมาลัย.” ของ นิค โคลเลอร์สตรอม. แสงวจจริตธรรม, ผู้แปล. ศักดิ์ศรี แยมน์ดดา, ผู้ตรวจขัดเกลา ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๓๐.

## การตนิยาย

“กพนธ์.” สตรีสาร. ๔๑, ๓๐ (๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๑) : ๓๑-๓๓.

“กัทธิศรรม.” สตรีสาร. ๔๒, ๕ (๒๓ เมษายน ๒๕๓๒) : ๓๐-๓๓.

“กัน อับป็น.” สตรีสาร. ๔๐, ๑๑ (๗ มิถุนายน ๒๕๓๐) : ๑๐๔-๑๐๖ ; ๔๐, ๑๒ (๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๐) : ๙๘-๑๐๐.

“กัลยาณวดี.” สตรีสาร. ๔๓, ๕๒ (๑๗ มีนาคม ๒๕๓๔) : ๒๔-๓๑.

“กาลิทธ.” สตรีสาร. ๔๒, ๕๑ (๑๑ มีนาคม ๒๕๓๓) : ๓๐-๓๓, ๑๒๗.

“กุมุทิก้า.” สตรีสาร. ๔๓, ๔๖ (๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔) : ๕๒-๕๖.

“เคาตมะ.” สตรีสาร. ๔๓, ๑ (๒๕ มีนาคม ๒๕๓๓) : ๑๑๘-๑๒๒.

“จันทรสวามี.” สตรีสาร. ๔๓, ๑๘ (๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๓) : ๔๒-๔๖.

“จันทรทาส.” สตรีสาร. ๔๒, ๒๔ (๑ ตุลาคม ๒๕๓๒) : ๕๒-๕๖.

“จันทรางค.” สตรีสาร. ๔๓, ๒๙ (๗ ตุลาคม ๒๕๓๓) : ๕๒-๕๖.

“ชรัตการุ.” สตรีสาร. ๔๑, ๕ (๒๔ เมษายน ๒๕๓๑) : ๔๔-๔๗.

“ซ่มพุกศวรร.” สตรีสาร. ๔๓, ๘ (๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๓) : ๓๐-๓๓.

“ตรีคังกู.” สตรีสาร. ๔๐, ๒๙ (๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๐) : ๔๓-๔๗ ; ๔๐, ๓๐ (๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๐) : ๑๑๐-๑๑๓.

“เทวทัตต์.” สตรีสาร. ๔๒, ๒๓ (๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๒) : ๓๐-๓๓.

“เทวสมิตา.” สตรีสาร. ๔๒, ๒๐ (๖ สิงหาคม ๒๕๓๒) : ๑๐๘-๑๑๑.

“ธรวดารวา.” สตรีสาร. ๔๑, ๑๑ (๕ มิถุนายน ๒๕๓๑) : ๔๒-๔๖.

“นร-นารายณ์.” สตรีสาร. ๔๑, ๔๑ (๑ มกราคม ๒๕๓๒) : ๙๓-๙๖.

“นรสิงห์.” สตรีสาร. ๔๒, ๔๔ (๒๑ มกราคม ๒๕๓๓) : ๓๐-๓๓.

“นหุช.” สตรีสาร. ๔๑, ๓๔ (๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๑) : ๓๐-๓๓, ๑๐๙.

“นัฏราช.” สตรีสาร. ๔๐, ๑๗ (๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๐) : ๔๙-๕๑ ; ๔๐, ๑๘ (๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๐) : ๙๙-๑๐๒.

“นาคารชุน.” สตรีสาร. ๔๑, ๒๑ (๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๑) : ๔๐-๔๓.

“บุษกร.” สตรีสาร. ๔๒, ๓ (๙ เมษายน ๒๕๓๒) : ๓๘-๔๐, ๑๐๕.

“ปรัมโลจา.” สตรีสาร. ๔๑, ๒๖ (๑๘ กันยายน ๒๕๓๑) : ๒๙-๓๒.

“ประภาวดี.” สตรีสาร. ๓๙, ๔๙ (๑ มีนาคม ๒๕๓๐) : ๓๘-๔๒ ; ๓๙, ๕๐ (๘ มีนาคม ๒๕๓๐) : ๙๐-๙๓.

“ประโมหิณี.” สตรีสาร. ๓๙, ๔๘ (๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐) : ๙๙-๑๐๔.

“ปราณธร.” สตรีสาร. ๔๓, ๒๖ (๑๖ กันยายน ๒๕๓๓) : ๔๑-๔๔.

“ปริกษิต.” สตรีสาร. ๔๒, ๔๙ (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓) : ๓๐-๓๓.

“ปฤถุ.” สตรีสาร. ๔๓, ๓๘ (๙ ธันวาคม ๒๕๓๓) : ๕๓-๕๖.

“ปุรุชอตตมเทพ.” สตรีสาร. ๔๓, ๑๒ (๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๓) : ๓๗-๔๑.

“พรมพัตต์.” สตรีสาร. ๔๑, ๑๙ (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๑) : ๔๐-๔๒.

“พระมนู.” สตรีสาร. ๔๒, ๔๖ (๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓) : ๓๗-๔๐.

“พระศุภร์.” สตรีสาร. ๔๑, ๑ (๒๗ มีนาคม ๒๕๓๑) : ๕๑-๕๔.

“พระสตี.” สตรีสาร. ๔๐, ๒ (๕ เมษายน ๒๕๓๐) : ๒๑-๒๔ ; ๔๐, ๓ (๑๒ เมษายน ๒๕๓๐) : ๓๗-๓๙.

“พระเอกทนต์.” สตรีสาร. ๓๙, ๔๑ (๔ มกราคม ๒๕๓๐) : ๓๖-๓๘ ; ๓๙, ๔๒ (๑๑ มกราคม ๒๕๓๐) : ๑๐๑-๑๐๓.

“พินทุทัตต์.” สตรีสาร. ๔๓, ๔๑ (๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๓) : ๔๖-๕๐.

“โพธิสัตว์.” สตรีสาร. ๔๑, ๓๖ (๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๑) : ๔๒-๔๕.

“ภรต.” สตรีสาร. ๔๐, ๕๐ (๖ มีนาคม ๒๕๓๑) : ๙๕-๙๘.

“ภรรตฤหรี.” สตรีสาร. ๔๐, ๔๓ (๑๗ มกราคม ๒๕๓๑) : ๙๘-๑๐๑.

“ภฤคุ.” สตรีสาร. ๓๙, ๔๖ (๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐) : ๒๑-๒๓ ; ๓๙, ๔๗ (๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐) : ๑๐๐-๑๐๒.

“ภีม.” สตรีสาร. ๔๑, ๑๗ (๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๑) : ๓๐-๓๓.

“ภูนันทนต์.” สตรีสาร. ๔๒, ๑๓ (๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๒) : ๔๐-๔๓, ๑๐๙.

“มณีกันฐ์.” สตรีสาร. ๔๓, ๑๐ (๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๓) : ๓๗-๔๑.

“มฤตวงกเลขา.” สตรีสาร. ๔๔, ๓ (๗ เมษายน ๒๕๓๔) : ๔๓-๔๕ ; ๔๔, ๔ (๑๔ เมษายน ๒๕๓๔) : ๔๕-๔๗.

“มานิกยวاجر.” สตรีสาร. ๔๑, ๙ (๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๑) : ๕๓-๕๖.

“มานปรว.” สตรีสาร. ๔๒, ๑๑ (๔ มิถุนายน ๒๕๓๒) : ๑๑๐-๑๑๔.  
“มายาวดี.” สตรีสาร. ๔๒, ๓๐ (๑๕ ตุลาคม ๒๕๓๒) : ๓๗-๔๐.  
“ยูธิษฐีเยร.” สตรีสาร. ๔๑, ๔๓ (๑๕ มกราคม ๒๕๓๒) : ๓๖-๓๘, ๑๑๖-๑๑๗.  
“รัมภา.” สตรีสาร. ๔๓, ๔๔ (๑๓ มกราคม ๒๕๓๔) : ๔๐-๔๔.  
“รुरु.” สตรีสาร. ๓๙, ๔๕. (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐) : ๙๘-๑๐๑.  
“รุปีนิกา.” สตรีสาร. ๔๑, ๔๕ (๒๙ มกราคม ๒๕๓๒) : ๓๘-๔๑.  
“ฤชยศฤงค์.” สตรีสาร. ๔๑, ๕๐ (๕ มีนาคม ๒๕๓๒) : ๕๒-๕๖.  
“วามน.” สตรีสาร. ๔๑, ๒๔ (๔ กันยายน ๒๕๓๑) : ๕๐-๕๓.  
“วาลมีกี.” สตรีสาร. ๔๒, ๓๕ (๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๒) : ๔๖-๕๐ ; ๔๒, ๓๖ (๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๒) : ๓๘-๔๒.  
“วิทยาสาคร.” สตรีสาร. ๔๐, ๔๑ (๓ มกราคม ๒๕๓๑) : ๙๐-๙๓.  
“วิหตุตประภา.” สตรีสาร. ๔๒, ๔๐ (๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๒) : ๑๐๐-๑๐๔.  
“เวน.” สตรีสาร. ๔๓, ๓๖ (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓) : ๓๐-๓๓, ๑๑๒.  
“เวนไต่ย.” สตรีสาร. ๔๐, ๖ (๓ พฤษภาคม ๒๕๓๐) : ๙๘-๑๐๐ ; ๔๐, ๗ (๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๐) : ๓๘-๔๑.  
“ศวรี.” สตรีสาร. ๔๐, ๑๕ (๕ กรกฎาคม ๒๕๓๐) : ๙๖-๙๙.  
“ศคิกลา.” สตรีสาร. ๔๓, ๒๔ (๒ กันยายน ๒๕๓๓) : ๕๒-๕๖.  
“ศิวะเศขร.” สตรีสาร. ๔๑, ๓ (๑๐ เมษายน ๒๕๓๑) : ๑๑๔-๑๑๗.  
“ศีลวดี.” สตรีสาร. ๔๑, ๗ (๘ พฤษภาคม ๒๕๓๑) : ๑๐๔-๑๐๕, ๑๐๘-๑๑๑.  
“เศวตร์คีมี.” สตรีสาร. ๔๑, ๒๘ (๒ ตุลาคม ๒๕๓๑) : ๒๘-๓๑.  
“สมุทรรกันยา.” สตรีสาร. ๔๐, ๔๕ (๓๑ มกราคม ๒๕๓๑) : ๔๑-๔๕.  
“สาทชีโคपाल.” สตรีสาร. ๔๒, ๒๕ (๑๐ กันยายน ๒๕๓๒) : ๔๑-๕๗.  
“สาตวาทน.” สตรีสาร. ๔๒, ๑ (๒๖ มีนาคม ๒๕๓๒) : ๑๑๒-๑๑๕.  
“สิงหวิกรม.” สตรีสาร. ๔๒, ๑๘ (๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๒) : ๔๘-๕๑.  
“สุกันยา.” สตรีสาร. ๔๐, ๒๔ (๖ กันยายน ๒๕๓๐) : ๑๐๒-๑๐๔ ; ๔๐, ๒๕ (๑๓ กันยายน ๒๕๓๐) : ๑๑๔-๑๑๗.  
“สุเกศิน.” สตรีสาร. ๓๙, ๕๑ (๑๕ มีนาคม ๒๕๓๐) : ๓๘-๓๙ ; ๓๙, ๕๒ (๒๒ มีนาคม ๒๕๓๐) : ๙๖-๙๗.  
“สุเทวา.” สตรีสาร. ๔๑, ๔๗ (๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒) : ๓๐-๓๓, ๑๓๐.  
“สุโลจนา.” สตรีสาร. ๔๓, ๓๓ (๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๓) : ๓๙-๔๒.  
“เสภาคยสุนทร.” สตรีสาร. ๔๑, ๓๘ (๑๑ ธันวาคม ๒๕๓๑) : ๕๒-๕๕.  
“หรรษะ.” สตรีสาร. ๔๓, ๕ (๒๒ เมษายน ๒๕๓๓) : ๓๖-๓๙ ; ๔๓, ๖ (๒๙ เมษายน ๒๕๓๓) : ๕๔-๕๖  
“หริศจันทร.” สตรีสาร. ๔๐, ๓๘ (๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๐) : ๔๓-๔๗ ; ๔๐, ๓๙ (๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๐) : ๙๐-๙๔.  
“หริศรรมัน.” สตรีสาร. ๔๓, ๔๘ (๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔) : ๔๒-๔๗.  
“อค์สตัยะ.” สตรีสาร. ๔๑, ๑๓ (๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๑) : ๔๕-๔๗ ; ๔๑, ๑๔ (๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๑) : ๕๔-๕๖.  
“อนงคัมภูชรี.” สตรีสาร. ๔๒, ๙ (๒๑ พฤษภาคม ๒๕๓๒) : ๔๘-๕๑.

“อนิรุทธ์.” สตรีสาร. ๔๒, ๓๓ (๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๒) : ๓๐-๓๓, ๑๑๗.

“อโศกสุนทร.” สตรีสาร. ๔๑, ๓๒ (๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๑) : ๓๙-๔๒.

“อสุรินทรราหู.” สตรีสาร. ๔๐, ๓๕ (๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๐) : ๓๗-๔๑.

“อหฺลยา.” สตรีสาร. ๓๙, ๔๓ (๑๘ มกราคม ๒๕๓๐) : ๙๒-๙๔ ; ๓๙, ๔๔ (๒๕ มกราคม ๒๕๓๐) : ๔๘-๔๙.

“อังการวดี.” สตรีสาร. ๔๓, ๒๐ (๕ สิงหาคม ๒๕๓๓) : ๓๗-๓๙, ๑๐๕.

“อัมพริช.” สตรีสาร. ๔๓, ๓ (๘ เมษายน ๒๕๓๓) : ๑๑๘-๑๒๒.

“อิทา.” สตรีสาร. ๔๐, ๒๗ (๒๗ กันยายน ๒๕๓๐) : ๕๒-๕๔.

“อินทรทงมณ.” สตรีสาร. ๔๒, ๔๒ (๗ มกราคม ๒๕๓๓) : ๑๐๘-๑๑๑.

“อิศวรธรรมัน.” สตรีสาร. ๔๒, ๑๕ (๒ กรกฎาคม ๒๕๓๒) : ๓๖-๔๐.

“อุทัยนกับวาสวทัตตา.” สตรีสาร. ๔๐, ๔๗ (๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑) : ๑๐๔-๑๐๗ ; ๔๐, ๘๔ (๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑) : ๘๗-๙๐.

“อุณาทินี.” สตรีสาร. ๔๒, ๗ (๗ พฤษภาคม ๒๕๓๒) : ๕๓-๕๖.

“อุมาไหมวดี.” สตรีสาร. ๔๐, ๒๐ (๙ สิงหาคม ๒๕๓๐) : ๑๑๓-๑๑๖ ; ๔๐, ๒๑ (๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๐) : ๙๐-๙๓.

“อุลุปี.” สตรีสาร. ๔๐, ๓๒ (๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๐) : ๑๑๐-๑๑๒ ; ๔๐, ๓๓ (๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๐) : ๔๒-๔๕.

“เอกาลัย.” สตรีสาร. ๔๐, ๑ (๒๙ มีนาคม ๒๕๓๐) : ๔๕-๔๘.

“เอกวีระ.” สตรีสาร. ๔๐, ๙ (๒๔ พฤษภาคม ๒๕๓๐) : ๙๘-๑๐๐.

## ร้อยกรอง

“เจ็ดสิบปีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.” ๗๐ ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในรอบ ๑๐ ปี ๒๕๒๐-๒๕๒๙. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐. ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“เจดุนประกาศ.” วิพิธทัศนาเฉลิมพระเกียรติ. กรุงเทพฯ : คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๑. หน้า ๕-๖.

“เชี่ยมชื้ออักษรศาสตร์หมายเลข ๑-๒๐.” เชี่ยมชื้ออักษร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๑-๒๐. พิมพ์เป็นที่ระลึกในงาน “สัปดาห์ไทยนิทัศน์” เนื่องในวาระเฉลิมฉลอง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา.

“เชี่ยมชื้ออักษรศาสตร์หมายเลข ๕๑-๖๔.” เชี่ยมชื้ออักษร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. หน้า ๕๑-๖๔. พิมพ์เป็นที่ระลึกในงาน “สัปดาห์ไทยนิทัศน์” เนื่องในวาระเฉลิมฉลอง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ ๓๖ พรรษา.

“เนื้อเพลงเฉลิมพระเกียรติและถวายชัยมงคล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.” ปีพาทย์ ดึกดำบรรพ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔. สุจิตร์ในการจัดแสดงปีพาทย์ดึกดำบรรพ์ เฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุครบ ๓ รอบ.

“บรมราชาศิริบาท.” จุฬาสัมพันธ์. ๓๐, ๓๐ (๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐) : ๑.

“บรมราชาเศียรวาท.” **ทีระลิกเนื่องในพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก.** กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๑.  
ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“บรมราชินีนาถสดุดี.” **จุฬาสัมพันธ์.** ๓๒, ๑๔ (๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๒) : ๒.

“บรมราชินีนาถราชสดุดี.” **จุฬาสัมพันธ์.** ๓๐, ๒๐ (๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๐) : ๒.

“ปรมาณูচিতจิตรสดุดี.” **๒๐๐ ปีวิแก้ว : กรมสมเด็จพระปรมาณูชิตชิโนรส.** กรุงเทพฯ : ศูนย์ภาษาและ  
วรรณคดีไทยและภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๓. หน้า ๑-๓.

“ปียมหาราชาศิววาท.” **จุฬาสัมพันธ์.** ๓๔, ๙ (๑๔ ตุลาคม ๒๕๓๔) : ๓.

“มหารราชาธิราชสดุดี.” **วารสารภาษาและวรรณคดีไทย.** ๕, ๓ (ธันวาคม ๒๕๓๑) : ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“มหารราชาธิราชสดุดี.” **จุฬาสัมพันธ์.** ๓๓, ๑๒ (๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๓) : ๒.

“มหารราชาธิราชสดุดี.” **จุฬาสัมพันธ์.** ๓๔, ๑๑ (๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๔) : ๓.

“ราชสดุดี.” **จุฬาสัมพันธ์.** (๕ ธันวาคม ๒๕๓๑) : ๑.

“ราชสดุดี.” **ในหลวงกับงานช่าง.** กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.  
ไม่ปรากฏเลขหน้า.

“ราชสดุดีฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.” **ธุรกิจหนังสือ.** ๒, ๒ (มีนาคม-เมษายน  
๒๕๓๔) : ๓.

“ราชินยาศิววาท.” **จุฬาสัมพันธ์.** ๓๔, ๗ (๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๔) : ๒.

## บทวิทญ

“พระปรีชาญาณด้านวรรณกรรมของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมาณูชิตชิโนรส.” บทวิทญในรายการ  
วิทญของสถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วันที่ ๒๖ มกราคม และ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔.

## หมายเหตุผู้รวบรวม

การรวบรวมบรรณานุกรมผลงานของศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา ในครั้งนี้ ได้ปรับปรุงขึ้นมาจากบรรณานุกรมผลงานของ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกในหนังสือ**กัญชวลี** พ.ศ. ๒๕๓๔ การรวบรวมผลงานของอาจารย์ในครั้งแรกนั้น เนื่องจากมีอุปสรรคด้านเวลาอันมีจำกัด ผู้รวบรวมจึงทำได้เพียงจัดจำแนกประเภทของผลงานเท่านั้น การรวบรวมและปรับปรุงขึ้นใหม่ในครั้งนี้ นอกจากจัดจำแนกประเภทของผลงานแล้ว ยังได้จัดแบ่งช่วงระยะเวลาในการสร้างสรรค์ผลงานออกเป็นช่วงละ ๑๐ ปี การจัดกลุ่มผลงานทุกช่วง ๑๐ ปี ทำให้มองเห็นแนวโน้มในการสร้างสรรค์ผลงานของศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา ได้ชัดเจนขึ้น **ดังจะเห็นได้ว่าในช่วง ๑๐ ปีแรกของการเขียนหนังสือคือ พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๓๙ ผลงานประเภทร้อยกรองมีปริมาณมากที่สุด ช่วงที่ผลิตผลงานประเภทบทความในวารสารและหนังสือมากที่สุดได้แก่ช่วง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๙ ส่วนในยุคปัจจุบันนี้ ผลงานที่เด่นที่สุดคือการตนิยาย**

อย่างไรก็ตาม การรวบรวมบรรณานุกรมผลงานของศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ศักดิ์ศรี แย้มนัตตา ในครั้งนี้ก็ยังไม่สมบูรณ์ดีนัก มีผลงานอีกเป็นจำนวนมากที่ผู้รวบรวมยังไม่สามารถค้นหาหลักฐานอ้างอิงได้ เนื่องจากผลงานของอาจารย์ลงตีพิมพ์ในวารสารและหนังสือค่อนข้างหลากหลาย ทำให้สืบค้นได้ยาก หากท่านผู้อ่านท่านใดได้พบหรือมีผลงานของอาจารย์ซึ่งยังไม่มีหลักฐานอ้างอิงในบรรณานุกรมฉบับนี้ ขอความกรุณาส่งหลักฐานอ้างอิงเหล่านั้นมายังผู้รวบรวมเพื่อจะได้ปรับปรุงบรรณานุกรมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจักเป็นพระคุณยิ่ง